

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18533

ΘΕΜΑ 155^{ον} Σοφοκλέους, *Αντιγόνη*, στ. 441-457

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΚΡ. Σέ δή, σέ τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- ΑΝ. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- ΚΡ. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαντόν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μήκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- ΑΝ. Ἵδιη· τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
- ΚΡ. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- ΑΝ. Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτα κάσφαλή θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητόν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεί ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἵδιη· τί δ' οὐκ ἔμελλον; ... οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

Μονάδες 30

B. 1.

ΑΝ. Το γνώριζα ἄπως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν πολύ γνωστό (σε όλους).

ΚΡ. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

ΑΝ. Γιατί δεν ήταν καθόλου ο Δίας αυτός που πρόσταξε αυτά σε εμένα, ούτε και η Δίκη που κατοικεί μαζί με τους θεούς του κάτω κόσμου όρισε τέτοιους νόμους μεταξύ των ανθρώπων, ούτε και φανταζόμουν ότι τα δικά σου κηρύγματα έχουν τόσο μεγάλη δύναμη, ώστε να μπορείς, αν και είσαι θνητός, να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαρασάλευτους νόμους των θεών. Γιατί αυτοί δεν ισχύουν καθόλου

σήμερα βέβαια και χθες, αλλά αιώνια και κανένας δεν ξέρει από πότε φανερώθηκαν.

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των όρων: *μύθος, μέλος, όψη*.

Μονάδες 10

B. 2.

μύθος ⇒ Αποτελεί την ψυχή της τραγωδίας και σημαίνει την υπόθεση του έργου, το σενάριο.

μέλος ⇒ Αφορά την παράσταση της τραγωδίας και σημαίνει τα μουσικά στοιχεία της αρχαίας τραγωδίας.

όψη ⇒ Αφορά την παράσταση της τραγωδίας και περιλαμβάνει τον σκηνικό κόσμο στο σύνολό του, ό, τι δηλαδή σήμερα ονομάζουμε σκηνογραφία και ενδυματολογία.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. πράσσω/πράττω	α) ἔσω
2. τολμῶ	β) ἄδηλος
3. ἐμφανής	γ) ἄγνοῶ
4. ἔξω	δ) δειλιῶ
5. οἶδα	ε) γινώσκω
	στ) ἀπρακτῶ
	ζ) δῆλος

Μονάδες 5

β) **θεός**: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

Μονάδες 5

B. 3.

α) 1 – στ, 2 – δ, 3 – β, 4 – α, 5 – γ

β) θεότητα, θέωση, θειστής, θεοτικός, θείος

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία